

## D 2/97

Åklagarmyndigheten i X län har till Kommerskollegium (KK) inkommit med en anmälan beträffande auktoriserade revisorn A-son. Ärendet har överförs till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertagit KKs ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer skall ärendet, såvitt avser bedömningen i sak, prövas enligt äldre bestämmelser, d.v.s. enligt förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. De disciplinära påföljder som enligt 23 § nämnda förordning kan komma ifråga är varning eller upphävande.

Företrädare för två av A-sons klientbolag, moder- respektive dotterbolag, har dömts för bokförings- och gäldenärsbrott. A-son har som vald revisor i bolagen lämnat revisionsberättelser avseende ett av räkenskapsåren (1990) under vilka brotten begicks. Härvid har A-son inte framställt några anmärkningar mot bolagens bokföring. I brottmålet har framkommit att den bokföringsskyldighet som ålegat bolagen har åsidosatts på sådant sätt att rörelsernas förlopp och ställning inte i huvudsak kunnat bedömas. I moderbolaget har bokföringen inte skett löpande och väsentliga verifikationer saknas. Till exempel saknas underlag i bokföringen avseende bolagets förvärv av aktierna i dotterbolaget om 1 mkr. Aktieförvärvet skall ha finansierats med medel som företagsledaren lånat privat. Verifikationer som visar att aktierna betalats samt verifikationsunderlag på reversskuld saknas. Ett kassaunderskott med drygt 25 tkr har omförts som skuld till företagsledaren utan verifikationsunderlag. Inte heller i dotterbolaget har bokföringen skett löpande och väsentliga verifikationer saknas. Till exempel har 1 mkr bokats som uttag från bank med fordran moderbolag som motkonto. Underlag som förklarar vad transaktionen avser saknas.

A-son har anfört bl.a. följande. Bokföringen i bolagen har skett med eftersläpning, vilket påtalats muntligen för bolagens företrädare. Han bedömde att det inte fanns anledning att anmärka på det i revisionsberättelserna på grund av dels det fåtal verifikationer som fanns i verksamheterna, dels att det under 1990 inte var någon svårighet att överblicka bolagens resultat och ställning. Förvärvet av dotterbolaget har skett genom att företagsledaren privat lånat 1 mkr av en bekant och till säljaren överlämnat pengarna för aktierna. En revers upprättades mellan företagsledaren och moderbolaget. Betalningen för förvärvet gick således inte genom bolagets konto. Detta är förmodligen orsaken till att förvärvet bokförts på en bokföringsorder först i bokslutet. Inga avräkningsnotor eller reverser har satts in i bokföringen, eftersom de är originalhandlingar. Originalhandlingarna – reversen mellan företagsledaren och bolaget samt avräkningsnotorna där säljaren kvitterat köpeskillingen – har förvarats i en särskild mapp som underlag för bokföringen. Samtliga underlag finns och har presenterats för honom. Eftersom han försäkrat sig hos både köpare och säljare om att transaktionerna gjorts på beskrivet sätt samt förevisats originalhandlingarna bedömde han att bristerna inte var så väsentliga att han borde anmärka på dem i revisionsberättelsen. Kassaunderskott förelåg vid årsskiftet på grund av att utbetalningar som företagsledaren gjort med privata medel har bokförts under kassakontot. Att utläggerna rätteligen skulle bekostas av verksamheten framgick av verifikationer som A-son granskat. Vad gäller uttaget om 1 mkr i dotterbolaget har A-son anfört att det rätteligen borde ha bokförts som fordran på närstående bolag. Pengarna lånades aldrig ut till moderbolaget utan till ett systerbolag, men de återbetalades före räkenskapsårets utgång.

RN gör följande bedömning.

Av utredningen framgår att bolagens bokföring varit behäftad med allvarliga brister. Dessa

har bl.a. bestått i att underliggande verifikat saknats avseende bokföringsposter av betydande belopp. Enligt 5 § bokföringslagen skall bokföringen för varje affärshändelse grundas på handling som härrör från affärshändelsen eller särskilt upprättats med uppgifter om denna (verifikation). Har den bokföringsskyldige tagit emot handling om affärshändelsen, skall denna handling användas som verifikation. Om det är påkallat med hänsyn till arten av mottagen handling, får bokföringen istället grundas på särskilt upprättad hänvisningsverifikation. A-sons resonemang om att underlagen för aktieförvärvet inte satts in i bokföringen på grund av att de utgjorts av originalhandlingar kan inte godtas eftersom det i bokföringen kunde ha infogats kopior av originalhandlingarna eller i vart fall en särskilt upprättad hänvisningsverifikation. RN bedömer att bolagets redovisning på ett så markant sätt avvikit från bokföringslagen att underlåtelse att anmärka i revisionsberättelsen utgör ett allvarligt åsidosättande av god revisionssed.

Med stöd av 23 § andra stycket förordningen om auktorisation och godkännande av revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Siv Björs, Ann-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus samt byrådirektören Li Westerlund, föredragande.